

PEFC DK 005-2

PEFC Danmarks **retningslinier for auditører og certificeringsorganer**

Marts 2007, med tilføjelser oktober 2007 og november 2007

Indholdsfortegnelse:

1. INDLEDNING	1
2. ANVENDELSESOMRÅDE	1
3. REFERENCER	1
4. DEFINITIONER	1
5. KRAV TIL AUDITØRER	1
5.1 CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT OG AF PARAPLYORGANISATIONER:	1
5.2 CERTIFICERING AF SPORBARHED AF TRÆ OG TRÆPRODUKTER (CHAIN OF CUSTODY)	2
6 KRAV TIL CERTIFICERINGSORGANER	2
6.1 AKKREDITERING	2
6.2 PEFC NOTIFIKATION	2
6.3 CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT OG PARAPLYORGANISATIONER	2
6.4 CERTIFICERING AF SPORBARHED AF TRÆ OG TRÆPRODUKTER (CHAIN OF CUSTODY)	3
6.5 SUPPLERENDE KRAV I FORHOLD TIL ISO GUIDE 65	3
6.6 CERTIFICERINGS- OG AUDITERINGSPROCEDURE FOR CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT OG PARAPLYORGANISATIONER	5
6.7 CERTIFICERINGS- OG AUDITERINGSPROCEDURE FOR CERTIFICERING AF SPORBARHED AF TRÆ OG TRÆPRODUKTER (CHAIN OF CUSTODY)	6
6.8 OPLYSNINGER PÅ CERTIFIKATER	6
7. KRAV TIL AKKREDITERINGSORGANER	7
BILAG 1 – VEJLEDNING I HÅNDTERING AF OBSERVATIONER OG AFVIGELSER FRA ”PEFC DANMARKS SKOVSTANDARD”	8

1. Indledning

Disse retningslinier er en del af det Danske PEFC certificeringssystem for bæredygtig skovdrift (i det følgende benævnt "den danske ordning").

Retningslinierne er normative for auditorer og certificeringsorganer som udfører certificering af bæredygtig skovdrift og verificering af sporbarhed af træ og træprodukter under den danske PEFC ordning.

Retningslinierne er udviklet af PEFC Danmark og godkendt af PEFC Danmarks bestyrelse d. 14. marts 2007 med tilføjelser godkendt 18. oktober 2007 og 16. november 2007.

2. Anvendelsesområde

Denne standard definerer kriterier for auditorer og certificeringsorganer, der udfører PEFC certificering under den danske ordning, samt definerer retningslinier for certificeringsprocedurer.

Denne standard skal anvendes i overensstemmelse med det danske PEFC system dækkende:

- certificering af bæredygtig skovdrift
- certificering af paraplyorganisationer
- certificering af sporbarhed af træ og træprodukter

3. Referencer

PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-2

Annex 4 of the PEFC Council TD - Chain of Custody of Forest Based Products - Requirements (standard)

PEFC Danmarks retningslinier for certificering af paraplyorganisationer – PEFC DK 003-3

Annex 5 of the PEFC Council TD – PEFC Logo Usage Rules

PEFC Danmarks vejledning til PEFC notifikation af certificeringsfirmaer – PEFC DK 006-1

Ordlister og definitioner for det danske PEFC certificeringssystem for bæredygtig skovdrift – PEFC DK 007-1

DS/EN ISO/IEC 17011:2004 Overensstemmelsesvurdering - Generelle krav til akkrediteringsorganer, der akkrediterer virksomheder, som foretager overensstemmelsesvurdering

DS/EN ISO 19011:2002 Retningslinier for audit af kvalitetsstyringssystemer og af miljøledelsessystemer

DS/EN 45011 Generelle krav for organer der udfører produktcertificering (ISO Guide 65)

4. Definitioner

Til brug for denne standard anvendes definitioner givet i "Ordlister og definitioner for det danske PEFC certificeringssystem for bæredygtig skovdrift – PEFC DK 007-1"

5. Krav til auditorer

5.1 CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT OG AF PARAPLYORGANISATIONER:

Kravene til auditorer, som udfører audits af bæredygtig skovdrift og paraplyorganisationer, er baseret på de generelle retningslinier for auditering af kvalitets- og/eller miljøledelsessystemer suppleret med ekspertise inden for sektoren.

Auditoren skal:

1. Opfylde de generelle krav for auditorer defineret i DS/EN 19011:2002 Retningslinier for audit af kvalitetsstyringssystemer og af miljøledelsessystemer, og
2. Have et godt kendskab til den danske PEFC certificeringsordning for hvad angår bæredygtig skovdrift, og
3. Have grundig kendskab til skovdrift og skovadministration og skovdriftens miljømæssige indvirkning.

Ved auditering skal der anvendes mindst en skovbrugskyndig person med en skovbrugsfaglig uddannelse¹ og 4 års praktisk erfaring med skovdrift, samt mindst en person med erfaring med certificeringsprocedurer. Der er ingen hindring for at dette kan være en og samme person.

5.2 CERTIFICERING AF SPORBARHED AF TRÆ OG TRÆPRODUKTER (CHAIN OF CUSTODY)

Kravene til auditorer, som udfører audits af sporbarhed af træ og træprodukter, er baseret på de generelle retningslinier for auditering af kvalitets- og/eller miljøledelsessystemer suppleret med ekspertise inden for sektoren.

Auditoren skal:

1. Opfylde de generelle krav for auditorer defineret i DS/EN 19011:2002 Retningslinier for audit af kvalitetsstyringsystemer og af miljøledelsessystemer
2. Have et godt kendskab til PEFC certificeringsordningen for hvad angår certificering af sporbarheden af træ og træprodukter.
3. Have et grundig kendskab til træhandlen og træindustrien

Ved auditering skal der anvendes mindst en person med indgående kendskab til træindustrien og 4 års praktisk erfaring med træindustrien, samt mindst en person med erfaring med certificeringsprocedurer. Der er ingen hindring for at dette kan være en og samme person.

6 Krav til certificeringsorganer

6.1 AKKREDITERING

Certificeringsorganer der udfører certificering af bæredygtig skovdrift og/eller certificering af paraplyorganisationer og/eller certificering af sporbarhed af træ og træprodukter skal være akkrediteret af et nationalt akkrediteringsfirma.

6.2 PEFC NOTIFIKATION

Certificeringsorganer, der udfører certificering af bæredygtig skovdrift og/eller certificering af paraplyorganisationer og/eller certificering af sporbarhed af træ og træprodukter efter den danske ordning, skal PEFC notificeres af PEFC Danmark efter *"PEFC Danmarks vejledning til PEFC notifikation af certificeringsfirmaer – PEFC DK 006-1"*

6.3 CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT OG PARAPLYORGANISATIONER

Kravene til certificeringsorganer som udfører certificerings audits af bæredygtig skovdrift og paraplyorganisationer er baseret på generelle kriterier for certificeringsorganer som udfører produktcertificering (ISO guide 65) suppleret med specificerede krav fra PEFC Danmark og ekspertise inden for sektoren.

Certificeringsorganet skal:

1. På passende vis opfylde de generelle kriterier som er defineret i DS/EN 45011 (ISO Guide 65), samt supplerende krav hertil defineret i denne standard,
2. Anvende en dokumenteret metode ifølge hvilken skovdriften kan auditeres og certificeres (certificeringsprocedure), og
3. Have et godt kendskab til den danske PEFC certificeringsordning for hvad angår bæredygtig skovdrift.

¹ Forstkandidat, Skov- og landskabsingeniør eller lignende uddannelse.

6.4 CERTIFICERING AF SPORBARHED AF TRÆ OG TRÆPRODUKTER (CHAIN OF CUSTODY)

Kravene til certificeringsorganer som udfører certificering af sporbarhed af træ og træprodukter er baseret på generelle kriterier for certificeringsorganer som udfører produktcertificering suppleret med ekspertise inden for sektoren.

Certificeringsorganet skal:

1. På passende vis opfylde de generelle kriterier som er defineret i DS/EN 45011 (ISO Guide 65) samt supplerende krav hertil defineret i denne standard,
2. Anvende en dokumenteret metode ifølge hvilken sporbarheden af træ og træprodukter kan verificeres og certificeres (certificeringsprocedure), og
3. Have et godt kendskab til PEFC certificeringsordningen for hvad angår certificering af sporbarheden af træ og træprodukter.

6.5 SUPPLERENDE KRAV I FORHOLD TIL ISO GUIDE 65

I det følgende specificeres PEFC Danmarks supplerende krav til certificeringsorganer der udfører certificering af bæredygtig skovdrift og paraplyorganisationer, samt certificering af sporbarhed efter den danske ordning i forhold til ISO guide 65.

6.5.1 Certificering af bæredygtig skovdrift og paraplyorganisationer

Registreringer og information

Certificeringsorganet skal meddele PEFC Danmark om alle udstedte certifikater efter den danske PEFC ordning og ændringer i gyldighed og anvendelsesområde for disse certifikater. I den forbindelse skal certificeringsorganet føre og opdatere et register for de skovejendomme og paraplyorganisationer, som er certificeret af dem under den danske ordning.

Registeret skal som minimum indeholde følgende oplysninger, som sendes til PEFC Danmark sammen med en kopi af certifikatet:

- **Om individuelt certificerede skovejendomme**
 - Ejeroplysninger
 - Organisationens navn (skovdistriktet)
 - Certificeret areal (ha)
 - Adresse
 - Postnummer
 - By
 - Telefon
 - fax
 - Fornavn og efternavn på kontaktperson
 - Certifikatnummer
 - Certifikatets udstedelsesdato
 - Certifikatets udløbsdato
- **Om certificerede paraplyorganisationer**
 - Navn på organisationen
 - Fornavn og efternavn på kontaktperson
 - Adresse (kontaktperson)
 - Postnummer (kontaktperson)
 - By (kontaktperson)
 - Telefon (kontaktperson)
 - Fax (kontaktperson)
 - Certifikatnummer
 - Certifikatets udstedelsesdato
 - Certifikatets udløbsdato
 - Samlet certificeret areal

Gyldighed af udstedte certifikater

Certificeringsfirmaet kan udstede certifikatet for en periode på maksimalt 5 år.

Certificeringsfirmaet kan tilbagetrække et certifikat permanent eller suspendere det for en specificeret periode. Beslutning om tilbagetrækning eller suspendering af et certifikat skal meddeles ansøgeren skriftligt sammen med en begrundelse herfor.

Ansøgeren kan til hver en tid skriftligt opsig certifikatet i gyldighedsperioden. Opsigelsen har effekt fra det tidspunkt certificeringsorganet modtager den skriftlige opsigelse.

Kontrol af brug af PEFC logo

Certificeringsfirmaet skal udføre kontrol af brugen af PEFC logo hvis den certificerede enhed er en PEFC logobruger

6.5.2 Certificering af sporbarhed af træ og træprodukter (Chain of custody)**Registreringer og information**

Certificeringsorganet skal meddele PEFC Danmark om alle udstedte sporbarhedscertifikater efter den danske PEFC ordning og ændringer i gyldighed og anvendelsesområde for disse certifikater. I den forbindelse skal certificeringsorganet føre og opdatere et register for virksomheder, som er sporbarhedscertificeret af dem under den danske ordning.

Registeret skal som minimum indeholde følgende oplysninger, som sendes til PEFC Danmark sammen med en kopi af certifikatet:

- **Om sporbarhedscertificerede virksomheder**
 - Ejeroptynsninger
 - Organisation (virksomheden)
 - Adresse
 - Postnummer
 - By
 - Telefon
 - Fax
 - Fornavn og efternavn på kontaktperson
 - Type certificering²
 - Gyldighedsområde
 - Certifikatnummer
 - Certifikatets udstedelsesdato
 - Certifikatets udløbsdato
 - Træbaseret omsætning

Gyldighed af udstedte certifikater

Certificeringsfirmaet kan udstede certifikatet for en periode på maksimalt 5 år.

Certificeringsfirmaet kan tilbagetrække et certifikat permanent eller suspendere det for en specificeret periode. Beslutning om tilbagetrækning eller suspendering af et certifikat skal meddeles ansøgeren skriftligt sammen med en begrundelse herfor.

Ansøgeren kan til hver en tid skriftligt opsig certifikatet i gyldighedsperioden. Opsigelsen har effekt fra det tidspunkt certificeringsorganet modtager den skriftlige opsigelse.

Kontrol af brug af PEFC logo

Certificeringsfirmaet skal udføre kontrol af brugen af PEFC logo hvis den certificerede virksomhed er en PEFC logobruger

² Individuel eller multisite

6.6 CERTIFICERINGS- OG AUDITERINGSPROCEDURE FOR CERTIFICERING AF BÆREDYGTIG SKOVDRIFT OG PARAPLYORGANISATIONER

Certificeringsorganet skal etablere interne procedure for certificering af bæredygtig skovdrift og paraplyorganisationer efter den danske ordning.

Proceduren skal opfylde kravene i DS/EN 45011 (ISO Guide 65)

Den anvendte procedure for audit skal opfylde eller være kompatibel med reglerne i DS/EN ISO 19011.

Certificeringsproceduren beskrevet i det følgende supplerer punkt 8 til 13 i ISO guide 65

Certificeringsproceduren omfatter følgende faser:

1. Ansøgning om certificering
2. Vurdering af ansøgningen og forberedelse af certificeringsauditten
3. Certificeringsaudit
4. Certificeringsrapport
5. Beslutning om certificering
6. oplysninger til PEFC Danmark
7. Opfølgende audit
8. Re-certificering

6.6.1 Ansøgning om certificering

Ansøgningen om certificering skal være skriftlig og sendes sammen med relevant dokumentation til certificeringsorganet.

6.6.2 Vurdering af ansøgning og forberedelse af certificeringsauditten

Certificeringsorganet skal analyserer ansøgningen og vurderer om ansøgeren lever op til dokumentationskravene.

Certificeringsorganet forbereder på baggrund heraf en plan for den videre vurdering af ansøgeren. Planen fremlægges for ansøger, som giver tilsagn om processen skal fortsætte.

Der sammensættes herefter et audithold, som skal forestå den videre audit

6.6.3 Certificeringsaudit - hovedaudit

Certificeringsauditten skal indeholde følgende faser:

1. Interessenthøring. Forud for vurdering af overensstemmelse med "*PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-2*" skal relevante interessenter høres med en frist på minimum 14 dage. Høringen skal som minimum foretages ved annoncering på certificeringsorganets hjemmeside. Relevant information fra eksterne parter skal herefter inkluderes i vurderingen.
2. Ansøgers skovdrift / virksomhedsdrift skal auditeres mod gældende standard(er). Vurdering af overensstemmelse af kravene i "*PEFC Danmarks skovstandard*" for deltagere i en gruppecertificering skal baseres på sampling. Her vurderes om der er overensstemmelse med certificeringskravene og om ansøger kan certificeres eller evt. hvilke ændringer, som skal ske, før ansøgeren kan certificeres. Vejledning i håndtering af observationer og afvigelser fra "*PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-2*" findes i bilag 1.
3. Når forholdene er vurderet giver auditorholdet et skriftligt og et mundtligt resume af deres observationer til ansøgeren.
4. Auditorholdet giver certificeringsorganet en certificeringsrapport. Ansøgeren skal have certificeringsrapporten til gennemlæsning og mulighed for at kommentere indholdet inden den gives til certificeringsfirmaet. Herunder mulighed for at beskrive de tiltag der skal laves eller planlægges at blive lavet, for at rette op på uoverensstemmelser med certificeringskravene.

6.6.4 Certificeringsrapport

Certificeringsrapporten skal som minimum indeholde følgende elementer:

- Identifikation af auditholdet
- Anvendelsesområdet for certificeringen
- En overensstemmelsesvurdering i forhold certificeringskravene. Observationer og afvigelser skal altid dokumenteres i rapporten.
- Sammendrag af interessenthøringen
- Sammendrag af rapporten som indeholder:
 - o Stamdata
 - o Politik og målsætning for ejendommen (for individuelt certificerede skovejendomme)
 - o Eventuelle afvigelser

Ansøger og den ledende auditor kan aftale yderligere indhold af rapporten.

Certificeringsorganet skal gøre sammendraget af certificeringsrapporten tilgængelig for offentligheden.

6.6.5 Beslutning om certificering

Certificeringsorganet træffer beslutningen om ansøger kan opnå certificering eller ej. Dem der tager beslutningen må ikke have deltaget i auditten.

Certifikat udstedes til ansøgeren når der foreligger en positiv beslutning om certificering.

6.6.6 Oplysninger til PEFC Danmark

Certificeringsorganet skal informere PEFC Danmark om alle skovforvaltnings- og gruppecertifikater udstedt efter den danske ordning, samt ændringer der vedrører gyldigheden og gyldighedsområdet for certificeringen.

6.6.7 Opfølgende audit

Certificeringsorganet skal årligt udføre opfølgende audit hos certificerede skovejendomme og paraplyorganisationer i certifikatets gyldighedsperiode for at verificere at de fortsat lever op til kravene i den danske ordning. Ved opfølgende audit skal punk 6.6.3 og 6.6.4 gennemføres med undtagelse af interessenthøringen.

Hvis der sker ændringer i driften, forretningsgang mht. dokumentation eller dataregistrering hos en certificeret skovejendom, paraplyorganisation eller virksomhed skal certificeringsorganet kræve oplysningerne fra den certificerede virksomhed og der laves en korrektionsplan herfor.

Korrektionsplanen vurderes og kan den godkendes opretholdes certifikatet. I modsat fald udstedes certifikatet ikke, og ansøgeren må ansøge igen.

6.6.8 Re-certificering

Ved re-certificering gennemføres punkt 6.6.1 til 6.6.5.

6.7 CERTIFICERINGS- OG AUDITERINGSPROCEDURE FOR CERTIFICERING AF SPORBARHED AF TRÆ OG TRÆPRODUKTER (CHAIN OF CUSTODY)

Certificeringsorganet skal etablere interne procedure for certificering af bæredygtig skovdrift og paraplyorganisationer efter den danske ordning.

Proceduren skal opfylde kravene i DS/EN 45011 (ISO Guide 65)

Den anvendte procedure for audit skal opfylde eller være kompatibel med reglerne i DS/EN ISO 19011.

6.8 OPLYSNINGER PÅ CERTIFIKATER

Certifikater skal som minimum indeholde oplysninger om:

- navn og adresse på skovejendommen/paraplyorganisationen/virksomheden
- reference til kravsdokument (requirements)

- gyldighedsområde (scope)
- udstedelsesdato
- gyldighedsperiode (udløbsdato)
- certifikatnummer
- navn og akkrediteringsnummer på certificeringsorganet

6.8.1 Referencer til kravsdokument

Følgende referencer til kravsdokument skal anvendes:

Certificering af skovdrift:

Ved individuel certificering af skovdrift:

"PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-1"

Ved gruppecertificering af skovdrift – certificering af paraplyorganisationer:

"PEFC Danmarks retningslinier for certificering af paraplyorganisationer – PEFC DK 003-1" og "PEFC Danmarks skovstandard – PEFC DK 001-1"

Certificering af sporbarhed:

Ved individuel sporbarhedscertificering af virksomheder (chain of custody):

"Annex 4 of the PEFC Council Technical Document - Chain of Custody of Forest Based Products - Requirements (standard)"

Ved multisite sporbarhedscertificering af virksomheder (multi site chain of custody):

"Annex 4 of the PEFC Council Technical Document - Chain of Custody of Forest Based Products - Requirements (standard) including appendix 4 Implementation of the chain of custody standard in multi-site organisations"

Ved sporbarhedscertificering skal endvidere følgende specificeres på certifikatet:

- identifikation af anvendt definition for oprindelse (enten appendix 1 *"PEFC Council specification for the origin for the purposes of PEFC label and declarations"* eller appendix 6 *"Specification of the origin for the purposes of PEFC label and declarations covering recycled raw material"*)
- Identifikation af sporbarhedsmetode (enten fysisk adskillelse – afsnit 2 eller procentbaseret metode - afsnit 3)
- Specifikation af produkt / produktgruppe(r) eller processer

7. Krav til akkrediteringsorganer

Akkrediteringsorganet skal være medlem af European Cooperation for Accreditation, (EA) og/eller det internationale akkrediterings forum (IAF) og have underskrevet den multilaterale aftale om gensidig anerkendelse.

Akkrediteringsorganet skal implementere procedure beskrevet i ISO/IEC 17011/2004 og andre dokumenter anerkendt af IAF.

Information om akkrediteringen skal følge enhver udstedelse af skovforvaltnings-, gruppe- og sporbarhedscertifikater.

Bilag 1 – Vejledning i håndtering af observationer og afvigelser fra ”PEFC Danmarks skovstandard”

Hensigten med vejledningen er at klarlægge hvilke korrigerende handlinger som kan iværksættes overfor skovejere ved afvigelser fra ”PEFC Danmarks skovstandard”.

Forudsætninger:

Observation og afvigelser fra PEFC Danmarks skovstandard for certificerede skovejere noteres ved ekstern audit.

Der kan ikke kræves korrigerende handlinger for afvigelser, der skyldes omstændigheder, som ejeren ikke selv er herre over, f.eks. handlinger fra virksomheder, som opkøber eller forarbejder træet.

Vejledning

Generelt er det nødvendigt for certificeringsorganer at holde sig for øje, at skovene er biologiske systemer, der udvikler sig langsomt, og at der er tale om et produktionsapparat, der kun udskiftes med intervaller på 50-150 år. Desuden, at de konkrete jordbunds- og klimaforhold samt de konkrete bevoksningsforhold spiller en helt afgørende rolle for, hvad der er rimelige tiltag i skovdriften.

Skovdriften skal vurderes på baggrund af følgende:

- Den generelle hensigtserklæring, som er formuleret i PEFC Danmarks Skovstandard – afsnit 6
- De konkrete kriterier som er formuleret i PEFC Danmarks Skovstandard – afsnit 7
- De særskilte mål, som foreligger beskrevet på den enkelte ejendom

I de tilfælde, hvor en ejendom udvikler sig i ”forkert” retning på et eller flere områder, skal det i den udfærdigede certificeringsrapport vurderes, hvorvidt denne udvikling er forklarlig og acceptabel i forhold til den konkrete situation på ejendommen.

Observationer og afvigelser bør defineres og håndteres således:

1. Observationer

Observationer er forhold, der registreres på ejendommen, som ikke er i overensstemmelse med skovstandard, men som ikke afviger i betydende grad. Det vurderes, hvorvidt det observerede er rimeligt begrundet i særlige forhold på ejendommen, så som konkrete bevoksningsstrukturer, jordbundsforhold eller klimaforhold.

Hvis observationen ikke kan begrundes som anført, påtales denne skriftligt overfor ejeren.

Observationer kan udvikle sig til afvigelser.

2. Mindre afvigelse.

En mindre afvigelse er en afvigelse som betyder, at en indikator udvikler sig i decideret negativ retning eller at der findes forhold i driften, der er problematiske i forhold til skovstandard generelt.

Det vurderes, hvorvidt afvigelsen er rimeligt begrundet i særlige forhold på ejendommen så som konkrete bevoksningsstrukturer, jordbundsforhold eller klimaforhold.

Hvis afvigelsen ikke kan begrundes som anført, påtales denne skriftligt overfor ejeren, og denne får et skriftlig påbud om en korrigerende handling. Afhængig af afvigelsens art kan certificeringsorganet give en frist for den korrigerende handling som senest kan være ved næste opfølgende audit og tidsmæssigt maksimalt 1 år.

3. Større afvigelse

En større afvigelse er hvor certificeringsorganet konstaterer en drift af skoven, som på væsentlige punkter bryder med fundamentet for og indholdet i PEFC Danmarks skovstandard eller, hvor der ikke er fulgt op på tidligere skriftlige påbud.

Certificeringsorganet kan ikke udstede certifikat hvis der konstateres en større afvigelse og forholdet ikke er rimeligt begrundet.

Konstateres afvigelsen ved en opfølgende audit eller ved en re-certificering giver certificeringsorganet ejeren et skriftlig påbud om en korrigerende handling med en frist på maksimalt 3 måneder. Ved gentagende afvigelser kan certificeringsorganet suspendere certifikatet til den korrigerende handling er udført.

Hvis de korrigerende handlinger ikke udføres eller afvigelsen vurderes at være i direkte modstrid med PEFC Danmarks skovstandard er der basis for at opsige certifikatet. Skovejeren meddeles skriftligt om, at forudsætningen for at opsige certifikatet er til stede, og skovejeren anmodes om en forklaring på de kritisable forhold inden to måneder. Findes forklaringen ikke rimelig, opsiges certificeringsaftalen ved en skriftlig meddelelse til skovejeren.